

tak dlouho, dokud zdvořile, ale neoblomně neprohlásil, že už nic jiného nechce. Jaký pak div, že snědl po obědě jen jeden pudink, z čehož Ethelbertha usoudila, že by mohl být nemocný. Harrisova paní poté dodala, že bychom ve vlastním zájmu měli všichni záhy dorazit nahoru, jinak přijdeme o Murielinu recitaci „Čajového dýchánku u potrhlého kloboučníka“ z Alenky v říši divů. Muriel je Harrisovo druhé dítě, osmileté, bystré a inteligentní děvče, nicméně dávám přednost tomu, když recituje něco vážnějšího. Řekli jsme, že ihned půjdeme, jen co dokouříme, a poprosili ji, ať požádá Muriel, aby bez nás nezačínala. Harris ihned poté, co se zavřely dveře, dokončil přerušenu myšlenku.

„Však víte, co mám na mysli,“ řekl. „Prostě úplnou změnu.“

Otázkou bylo, jak toho docílit.

Jiří navrhl „služební cestu“. S takovým návrhem může přijít jen Jiří. Jen svobodný člověk si totiž může myslet, že vdaná žena neví, jak se vyhnout parnímu válci. Znal jsem jednoho chlapíka, který se rozhodl, že si zajede „služebně“ do Vídně. Jeho žena chtěla vědět, o jakou „služební cestu“ jde. Řekl jí, že má za povinnost navštívit doly v okolí rakouského hlavního města a podat o nich zprávu. Prohlásila, že pojede s ním, taková to byla žena. Pokusil se jí to rozmluvit: řekl jí, že důl není vhodné místo pro půvabnou ženu. Prohlásila, že si je toho vědoma a že rozhodně nemá v úmyslu dělat mu při fárání společnost; ráno se s ním rozloučí a pak se do jeho návratu zabaví prohlídkou vídeňských obchodů a nákupem věcí, které by se jí mohly hodit. Protože s tím nápadem přišel, nevěděl dost dobře, jak z něj vycouvat, a tak strávil deset letních dnů v dolech v okolí Vídně a po večerech

o nich psal hlášení. Zprávy pak žena odesílala jeho firmě, která o ně nejevila valný zájem.

Ne že bych si myslel, že Ethelbertha či paní Harrisová patří do této skupiny žen, ale stejně se to nemá se „služebními cestami“ přehánět – ty mají být v zásobě jen pro případ skutečné nouze.

„Ne,“ prohlásil jsem, „buďme upřímní a mužní. Řeknu Ethelbertě, že jsem došel k závěru, že muž si nikdy neuvědomuje hodnotu svého štěstí, pokud jej nikdy neopouští. Řeknu jí, že se chci naučit vážit si této přízně tak, jak si zaslouží, a proto mám v úmyslu opustit děti i ji nejméně na tři týdny. A řeknu jí,“ pokračoval jsem a otočil se k Harrisovi, „že jsi to byl ty, kdo mne na mou povinnost v tomto ohledu upozornil, že tobě vděčíme...“

Harris poněkud rychle odložil svoji sklenku.

„Pokud by ti to nevadilo, starý brachu,“ přerušil mne, „tak bych byl raději, kdybys to nedělal. Určitě by si o tom promluvila s mojí ženou a pak... No, prostě by mne netěšilo přisvojovat si zásluhy, které mi nepřísluší.“

„Jak to, že ti nepřísluší?“ trval jsem na svém. „Vždyť to byl tvůj nápad.“

„Ale ty jsi mne k němu přivedl,“ přerušil mne opět Harris. „Přece si pamatuješ, jak jsi říkal, že je chyba, když muž uvázne v zaběhnutých kolejkách, a jak nepřetržitý pobyt v rodinném kruhu otupuje ducha.“

„Mínil jsem to všeobecně,“ vysvětloval jsem.

„Mně to připadalo velice výstižné,“ pravil Harris. „Říkal jsem si, že to musím ocitovat Claře, ta má o tvých postřezích velice vysoké mínění. Jsem si jist, že...“

„Do takového rizika raději nepůjdeme,“ přerušil jsem ho nyní zase já. „Je to choulostivá záležitost, a navíc mne napadlo, jak z toho všeho ven. Řekneme, že nám ten nápad vnukl Jiří.“

Jiřímu chybí, jak si často s rozhořčením uvědomuji, blahodárná schopnost být nápomocný. Předpokládali byste, že uvítá možnost pomoci v této překerní situaci dvěma starým přátelům, ale on namísto toho začal být protivný.

„Jen to udělejte,“ pravil, „a já oběma řeknu, že můj původní plán byl uspořádat výlet s dětmi a s mojí starou tetou a že jsme si mohli pronajmout krásný zámeček v Normandii, který náhodou znám, a to na pobřeží, kde je podnebí obzvláště prospěšné křehkým dítkám, a mléko, jaké tam mají, nelze sehnat v celé Anglii. A ještě k tomu dodám, že jste ten můj nápad zavrhl a přesvědčovali mne, že bude mnohem lepší, když pojedeme sami.“

S lidmi, jako je Jiří, nelze jednat laskavě, je nutné být tvrdý.

„Jen si to zkus,“ pravil Harris, „a já tu tvoji nabídku okamžitě přijmu. Pronajmeme si ten zámeček. A dohlédnu na to, abys tam vzal i svoji tetu a zůstaneme tam celý měsíc. Děti tě milují a tady J. ani já nikdy nebudeme poblíž. Slíbil jsi Edgarovi, že ho naučíš rybařit, a budeš to také ty, kdo si s nimi bude hrát na divou zvěř. Však od minulé neděle nemluví Dick a Muriel o ničem jiném než o tom, jak jsi jim předváděl hrocha. Také uspořádáme piknik v lese – jen nás jedenáct – a večer se bude zpívat a recitovat. Jak asi víš, Muriel už umí šest básniček a ostatní děti se též pilně učí.“

Jiří to vzdal – chybí mu totiž skutečná odvaha –, ale neučinil tak důstojně. Pravil, že pokud jsme tak podlí, zbabělí a falešní a snižujeme se k tak hanebným trikům, pak se nedá nic dělat.

A pokud nemám v úmyslu vypít celou tu láhev claretu sám, dovolil by si mne obtěžovat prosbou, abych mu alespoň jednu sklenku ponechal. Poněkud nelogicky též dodal, že na tom ve skutečnosti nezáleží, neboť jak Ethelbertha, tak paní Harrisová jsou ženy, které o něm mají lepší mínění, než aby uvěřily tomu, že by ten nápad mohl pocházet od něj.

Tato drobnost byla tedy vyřešena a zbývala jen otázka: o jakou změnu by mělo jít?

Harris jako obvykle navrhl moře. Pravil, že ví o jachtě, přesně té pravé, neboť bychom ji zvládli sami, bez bandy lenochů, kteří jen stojí peníze a zbavují vše romantiky. S jedním jediným pomocníkem by na ní mohl plachtit sám. Známe tu jachtu, už jsme na ní jednou s Harrisem byli, a také jsme mu to připomněli. Mimo ostatní zápachy páchne špinavou vodou z podpalubí a chaluhami a žádný průměrný mořský vzduch nemá naději se prosadit. Co se zápachu týká, zrovna tak by člověk mohl strávit týden někde na smetišti. Není tam kde se schovat před deštěm, kajuta má desetkrát čtyři stopy a z toho polovinu zabírají kamna, která se rozpadají na kusy, kdykoliv v nich chcete rozdělat oheň. Mýt se musíte na palubě a ručník vám vždy sebere vítr, jen co vylezete ze škopku. Harris s plavčíkem dělají veškerou zajímavou práci – napínají a skásovají plachty, kormidlují a prohánějí se s ní ve větru – a na Jiřího a na mne zbývá škrabání brambor a mytí nádobí.

„No tak dobrá,“ pravil Harris, „buďme tedy styloví a plavme se na pořádné jachtě s kapitánem.“

Proti tomu jsem též protestoval. Znáám takové kapitány, jejich představou plachtění je kotvit na místě, které nazývají „v dohledu

pobřeží“, odkud je lehce dosažitelná manželka s dětmi, nemluvě o oblíbené hospodě.

Před léty, kdy jsem byl ještě mladý a nezkušený, jsem si takovou jachtu najal. Tohle hloupé rozhodnutí zapříčinila kombinace tří věcí: nečekaně se mi zadařilo, Ethelbertha zatoužila po mořském vzduchu a den poté jsem náhodou narazil v klubu na výtisk *Sportsmana* a v něm na následující inzerát:

VŠEM JACHTAŘŮM! – Mimořádná příležitost! – *Rošťák*, jola o výtaku 28 tun – Majitel, nečekaně obchodně zaneprázdněn, pronajme tohoto skvěle zařízeného „mořského chrta“ na kratší i delší dobu – Dvě kabiny a společenská místnost, klavír značky Woffenkoff, nový měděný kotel. Cena 10 guineí týdně – Dotazy u Pertwee and Co., 3A Bucklersbury.

Připadalo mi to jako vyslyšená modlitba. „Nový měděný kotel“ mne nezajímal, ta trocha prádla může klidně počkat. Ale „klavír značky Woffenkoff“, to znělo svůdně. Přímo jsem si představoval, jak na něj Ethelbertha večer hraje – něco se sborovým zpěvem, takže by se po nějakém drobném zaškolení mohla přidat posádka –, zatímco náš pohyblivý domov pádí, podoben chrta, po stříbrných vlnách.

Vzal jsem si drožku a zajel rovnou do Bucklersbury 3A. Pan Pertwee byl nenápadně vyhlížející pán sídlící v nepříliš honosné kanceláři ve třetím patře. Ukázal mi akvarel, na němž *Rošťák* závodil s větrem. Paluba svírala s oceánem úhel 95 stupňů. Na obrázku nebyl na palubě ani živáček, předpokládal jsem, že všichni sklouzli dolů. Opravdu jsem si nedovedl představit, že by se na palubě mohl někdo udržet, aniž by byl přibitý. Zmínil jsem

se o této nevýhodě agentovi, ale ten mi vysvětlil, že obrázek znázorňuje *Rošťáka* při vítězném závodu o Medwayský pohár, a to v okamžiku, kdy cosi rychle obeplouvá. Pan Pertwee zřejmě předpokládal, že o této události vím vše, a tak jsem raději nekladl žádné další dotazy. Dvě skvrny poblíž rámu, které jsem nejprve pokládal za mušince, reprezentovaly, jak později vyšlo najevo, druhou a třetí loď v pořadí toho proslulého závodu. Fotografie jachty kotvící u Gravesendu byla méně impozantní, ale vyzářovala z ní větší stabilita. Všechny odpovědi na mé dotazy se jevily být uspokojivé, a tak jsem si ji na čtrnáct dnů pronajal. Pan Pertwee pravil, že mám štěstí, že ji chci jen na čtrnáct dnů – později jsem mu musel dát za pravdu – neboť poté si ji již pronajal jiný zájemce. Pokud bych si ji chtěl pronajmout na tři týdny, byl by nucen mne odmítnout.

Když bylo vše zařízeno, zeptal se mne pan Pertwee, jestli už mám vyhlédnutého nějakého kapitána. To, že jsem žádného vyhlédnutého neměl, byla zřejmě též otázka štěstí, které se stále ochomýtal kolem mne, neboť pan Pertwee mne ujistil, že nejlepší bude pan Goyles, toho času zrovna ve službě – vynikající kapitán, jak mne opět ujistil, muž, který zná moře jako svoji ženu a se kterým nikdy nikdo nepřišel o život.

Bylo stále časně a jachta kotvila v Harwichi, takže jsem chytil vlak v deset čtyřicet pět z Liverpool Street a v jednu už mluvil na palubě s panem Goylesem. Byl to statný muž s otcovskými způsoby. Vysvětlil jsem mu svoji představu, totiž obeplout ostrovy u Holandska a pak pospíchat nahoru k Norsku. Pravil: „Zajisté, zajisté, pane“ a zdál se být představou toho výletu nadšen, neboť

podotkl, že si jej hodlá též užít. Přešli jsme k otázce stravování a jeho nadšení ještě vzrostlo. Přisahám, že množství potravin, o kterém mluvil pan Goyles, mne překvapilo. Být to v dobách kapitána Drakea a španělského Karibiku, obával bych se, že se chystá k něčemu nezákonnému. Nicméně se usmál tím svým otcovským úsměvem a ujistil mne, že nejde o nic přehnaného. Vše, co zůstane, se rozdělí mezi posádku, která si to odnese domů – je to takový zvyk. Zdálo se mi, že tím zabezpečím posádku na celou zimu, ale nechtěl jsem působit jak nějaký skrbník, a tak jsem mlčel. Množství požadovaných nápojů mne též překvapilo. Řekl jsem, co budeme potřebovat my, a poté promluvil pan Goyles jménem posádky. Musím říct, že na své muže opravdu nezapomínal.

„Netoužíme tu snad po nějakých orgiích, pane Goylesi,“ namítl jsem.

„Po orgiích?“ odpověděl pan Goyles. „Vždyť jde jenom o pár kapek do čaje.“

Poté mi vysvětlil svoji zásadu: Sežeň skvělé muže a dobře se o ně starej.

„Lépe pak pracují a rádi zase přijdou,“ pravil.

Osobně jsem neměl pocit, že bych toužil po tom, aby zase přišli. Začal jsem k nim pocíťovat nechuť ještě před tím, než jsem je spatřil, jevíli se mi být posádkou nenasytnou, lačnou pití a jídla. Nicméně pan Goyles byl natolik přívětivě důrazný a já tak nezkušený, že jsem to opět nechal být. Slíbil mi navíc, že osobně dohlédne na to, aby nic nepřišlo nazmar.

Nábor posádky jsem též ponechal na něm. Pravil, že vše zvládne s pomocí dvou mužů a plavčíka. Pokud by měl na mysli spořádání potravin a nápojů, zdálo se mi být ten počet značně podhodnocen, ale možná mluvil o obsluze jachty.

Cestou domů jsem se zastavil u svého krejčího a objednal si úbor na jachtu s bílým kloboukem; slíbili mi, že vše stihnou včas. Poté jsem šel domů a povykládal Ethelbertě, co jsem zařídil. Její potěšení kalila jen jediná obava – stihne jí ušít švadlena šaty na jachtu včas? To jsou ty ženy.

Nedávno jsme měli líbánky, které byly poněkud kratší, a tak jsme se rozhodli, že nikoho nepozveme a budeme mít jachtu jen pro sebe. A děkuji nebesům, že jsme se tak rozhodli. V pondělí jsme se vystrojili a vyrazili. Už jsem zapomněl, co měla Ethelbertha na sobě, ale ať to bylo cokoli, ohromně jí to slušelo. Já měl na sobě tmavomodrý oblek lemovaný úzkým bílým prýmkem, myslím, že velice působivý.

Pan Goyles nás uvítal na palubě a pravil, že oběd je připraven. Musím připustit, že zajistil služby velice schopného kuchaře. Schopnosti ostatních členů posádky jsem neměl možnost ohodnotit. Ale mohu prohlásit, že při odpočinku se jevíli být posádkou veselou.

Měl jsem představu, že jakmile posádka dokončí oběd, zvedneme kotvy a já, opřen o okrajník s doutníkem v ústech a s Ethelberthou po boku, budu pozorovat, kterak bílé útesy otčiny nenávratně mizí za obzorem. Ujali jsme se s Ethelberthou těchto našich rolí a čekali, s palubou jen pro sebe.

„Zdá se, že si dávají na čas,“ pravila Ethelbertha.